1124 Газета „Tehwija" три раза въ недѣлю
Селищенскія казармы Нов. г.
Въ лавку Г. Т. Зубова, для г-на А. Гринберга.

Latweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedelâ. ○ 93. gada gahjums.

Maksâ:
Ekspedizijâ ņemot: par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap. par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „ par 1/4 gadu . . . — „ 60 „ par 1 mehnesi . . . — „ 20 „
Maksâ pa pastu pesûtot un pilsehtâ mahjâs pesûtot: par 1 gadu . . . 3 rub. — kap. par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „ par 1/4 gadu . . — „ 90 „ par 3 mehnescheem — „ 50 „
Maksâ uz ahrsemem: par 1 gadu . . 10 rub. — kap. par 1/2 gadu . . 5 „ 50 „ par 1/4 gadu . . 3 „ 30 „ par 1 mehnesi . . „ 50 „
Sludinajumi maksâ: par sihtu rakstu rind. 10 k., 1. puse u. tehwa 30 k.
Adreses maina maksâ 10 kap.
Numurs maksâ 1 kap.
Redakzija un ekspedizija: Jelgawa, Katoļu celâ Nr. 64. Telefons 981.
Kantoris: Rigâ, Walņu celâ 50. Telefons 8260. Pasta kastite 283.

Nr. 260. Pirmdeen, 29. septembrî. 1914.

Swarigakais no saturа:

Krihse Rumanijâ.
Wahzu armijas leelums.
Kara laiks Franzijâ un Belgijâ.
Rumanija.
Wehzija mobilisejusi wisus wihreeschus, kas spehj nest eerotschus.
Anglu waldibas eesûti par karu.
Japanu tuwoschanâs Kreewijai.

Zeen. abonentus,

kuru abonements uz **„Latweeschu Awisem"** ar **1. oktobri ch g.** isbeigsees, laipni luhdsam **pasteigtees ar abonementa atjaunoschu,** lai nezeltos issuhtischanâ pahrpratumi.

„Latweeschu Awises" maksâ
lihdz gada beigam:
ekspedizijâ un isbalamâs weetâs . . **65 k.**
pa pastu un pilsehtâ mahjâs pesûhtot . . **90 k.**

NB. Pee pastelleschanas luhdsam usdot agrako adreses numaru.

Ekspedizija.

Krihse Rumanijâ.

Austro-Ungarijâ, Transilwanijas apgabalâ, kas blakus Rumanijai, dsihwo kahdi 4 miljoni rumanu, kurus ungari wisadi apspeesch. Sen jau Rumanijas rumani ilgojas dehl scho sawu tautas brahtu atswabinaschanas no austreeschu un ungaru juhga, bet lihdz schim laikam schi ilgoschanâs bij tikai sapnis, kam nebij ne masakâs isredses uz peepildischanos. Waj lai samehrâ masâ Rumanija weena eesahktu karu ar Austro-Ungariju! Ari rumanu waldiba lihdz schim wairak peeslehjâs trejsabeedribas, neka trejsaweenibas walstim un tas notika wiswairak dehl rumanu kehnina, kas ir no Hohenzolernu zilts.

Tagad apstahkli peepeschi ir mainijuschees. Kreewija satreez Austro-Ungarijas armijas un kreewu kara spehks, pahrgahjis pahr Karpateem, jau tuwojas Transilwanijai. Tagad wajnekad Rumanijai ir eespehjams eeguhht un peesawinat Transilwaniju. Wajag tikai suhtit rumanu armiju pret Austro-Ungariju. Wisi rumani to saprot un tadehl neatlaidigi prasa no sawas waldibas kara peteikschanu. Bet kehnincsch Karlis (Korols), dsimis wahzeetis, negribot suhtit sawas armijas pret Hohenzolerneem un Habsburgeem un tadehl kawejas ar kara peteikschanu. Rumanu patrioti par tahdu kehnina wilzinaschanos un walsts un rumanu tautas leelo intereſu neeemehrosschanu ir besgaligi saniknoti un war pat notikt brihsumâ sazelschanâs pret kehninu. Zik nikni rumani par sawu kehninu, to rahda waloda, kahdu runâ winu awises. Winas prasa kehnina atkahpschanos no trona un sakarâ ar baumam par kehnina slimibu, kadehl winsch bij leedsees noturet trona padomi, kurâ buhtu spreests par kara peteikschanu, awise „Takla" starp zitu sobgaligi un nikni rakna pat schahdi:

„Eesahjees klosteri, — tew wajadsigs meers. Ej sanatorijâ, — jo tu esi slims. Berlinê un Winê ir deesgan kliniku un slimnizu. Aisej! Walsts arodis lihdzekkus ar ko samaksât taweem ahrsteem. Walsts tew dos miljonus — tikai atteizees no trona, ej prom ej, ej . . .

Mehs, wisi rumani, luhdsam muhsu labo kehninu, neupuret sawu dahrgo weselibu un nelikt to uz spehli, bet luhdsam atstaht walsti. Mehs, tauta, pratisim walsti nostahdit tai augstumâ, kahdâ wina atradâs slawenâ Stefana Tschelmare waldischanas laikâ. Ej jel, pruhschu eelikta is un swaiditais, lihdz ar tawai sirdij dahrgajeem wahzeem — projam no schejeenes!"

Ta ir ahrkahrtigi pahrdrosscha waloda pret sawu waldneeku. Redsoms, ka apstahkli Rumanijâ ir kritiski.

*

Nupat sino telegrafs, ka Rumanijas kehnincsch Karlis peepeschi miris. Par tronamantineeku dsird, ka winsch ar meeru ispildit tautas prasibas dehl Transilwanijas eeguhschanas un tadehl esot sagaidams, ka Rumanija peeteiks karu Austro-Ungarijai.

Wahzu armijas leelums.

Leelu nosihmi peeschkir peerahdijumam, ka pastahw 19. wahzu reserwes korpuss. Lihdz karam domaja, ka Wahzijai bej 25 lauku korpuseem, kuri pastahweja meera laikâ, ir eespehjams mobiliset tikai 30 reserwes diwisijas, no kuràm isnahktu 15 reserwes korpusi. Schee aprehkini israhdijuschees nepareisi, jo israhdas, ka Wahzijai ir 19 reserwes korpusi un war buht pat weseli 25, tikpat zik ir lauku korpusu.

Pehz sinam no dascheem awoteem israhdotees, ka **Wahzija sawu armiju pawairojusi 4-kahrtigi** un ta ir **3** miljonus wihru leela. 25 lauku un 25 reserwes korpusu lauschu skaits gan nesasneedz schahdu skaitli. Wahzu lauku korpusâ kara laikâ ir 1,550 ofizeru un 42,500 saldati. Tà tad 25 lauku korpusos kopâ buhtu 1,100,000 wihru.

Reserwes korpusi ir druszin masaki — tam ir tikai 38,000 wihru, bet 25 reserwes korpusos kopâ — 950,000. Isnahk, kà wesels miljons lauschu naw ne lauku, ne reserwes korpusos.

Lauku korpusi lihdz ar reserwes korpuseem Wahzijâ peeder pee pirmàs linijas kara spehka. Bez tam kara laikâ sarihko wehl otràs schkiras pulkus no reserwisteem un semes sargeem. No schem tad ari, azim redsot, sastahw minetais 1 miljons wahzu kareiwju. Tomehr materialâ sinâ schee pulki neesot peenohzigi apgahdati. Uz tà ka Wahzija tagad peeleek taisni nezilweziges puhles, lai pawairotu sawus kara pulkus, tad ari reserwes un semes sargu pulki teek suhtiti zihnâ, lai pabalstitu aktiwos pulkus.

Tomehr pilnigi skaidri noteikt, zik leeli spehki wahzeem ir kara laukos, ozumirkli gruhti. Pret angłu franischu pulkeem nebuhs to tomehr masak par 1 miljonu. Pahrejee spehki tad atradisees Belgijâ, zeetoksnos un pretim muhsu waronigajeem pulkeem, kur tad notiks isschkirosschâ zihna. Wahzija sche pee-

Drama juhras dibenâ.

Stahstinsch no tagadejà kara.

I.

— Kungi, nowehlat laimi! — Darks teiza, eenahkdams kluba bibliotekâ, kur trihs juhras ofizeeri, atlaiduschees ehrtos krehslos, skatija zauri pehdejàs telegramas, kas bij peenahkuschas no kara lauka.

— Kad? — leitenants Bimo jautaja, nogreesdamees no awises:

— Riht pulksten astonos.

— „Medusa"? — eejautajàs Sterfords, kursch sehdeja lihdsâs Bimam.

— Ne, „Ofelija".

Weenigi tikai Tscherwuds nokluseja un druhmi pasmaidija sem sawâm melnajàm, ihsi apzirptajàm uhsam.

Winam islikàs bihwaina Darka jautriba par suhtischanu uz semuhdens laiwu, kura wareja pehz stundam desmit waj peezpadsmit beigtees ar to, ka Darks aiseet tanî saulê, kur wairs naw ne zeeschanu, ne asaru.

— Ko juhs, wezais, klusejat? — Darks greesàs pee wina: — Brihdinu, ka gadijumâ, ja pahrbraukschu laimigi paweizis sawu usdewumu, jums buhs jaismaksà mums desmit pudeles schampaneescha.

— Simtu ari, ja wiss isees labi!

— Tscherwuds jau par jums un reisê ari par sewi notur dwehseles aisluhgumu, — Bims smeedamees peesihmeja.

Bet Stefords peebilda:

— Tscherwuds ir pasihstams pesimists. Winsch peemirst, ka juhrneekam weenmehr jabuht optimistam, — weena alga, lai kas winam ari preekschâ nebraudetu.

— Es neesmu glehwulis, — Tscherwuds atzirta: — Bet ja wahzi nogrembè kreiseri, uz kuras es brauzu, tad es tur neredsu nekahdu preeku.

— Kas sihmejas uz mani, — Darks teiza: — Tad es esmu pahrleezinats par sawu neaisskaramibu. Man ir talismans, — un winsch rahdija uz platinas gredsenu ar eegreestu usrakstu:

„Forget me not."

— Soprotu, — Tscherwuds noruhza: — Kaut kur ir kahda mihla seeweete, kura par jums luhdz Deewu.

— Skaista un mihla, — Darks apstiprinaja, un uz azumirkli garâ redseja daiłàs Mabeles tehlu . . .

II.

— Wiss ir kahrtibâ, kungs, — maschinists pasinoja, kad Darks pa schauràm tschuguna trepitem nokahpa semuhdens laiwâ: — Elektrisais dsinejs strahdà kahrtigi. Pumpji ir kahrtibâ. Reserwuari pilni ar gaisu.

Darks paskatijàs pulksteni. Bij bes zeturksschna astoni.

Winsch mehlreij uskahpa augschâ un usmeta skatu Soutemptonai, uz apkschuhdzna laiwu sloti, kura stahweja pa kreisi. Daschàm no tàm reisê ar winu bij jabodas projam.

Deena bij peenahkusès. Smidsinaja sihks leetutinsch.

Pahr bahlo namu junteem klahjàs fabriku skursteni melnee duhmi.

Peenahza aisbraukschanus brihdis.

Darks nokahpa lejâ, lika aistaisit luhkus, bet dsiluma mehrotaji nostahditi uz 20 metreem.

Trokšnis, kas zehlàs uhdenam eepluhstot zisternâs, sapluhda ar motora duhkschanu un „Ofelija" lehni eegrima uhdenî.

Brihdi pa brihscham Darks paskatijàs uz schirokopu, bet tas nerahdija ne masako nowehrschanos no seemeļu-austrumu kursa.

„Ofelija" ahtri tuwojàs teem uhdeneem, kur, pehz Anglijas juhras schtaba sinam, wajadseja buht wahzu eskadrei.

Ap pusdeenu dsiluma mehrotaju nostahdija uz 13 metreem.

Sahka strahdat automatiskee pumpji un raidit leeko uhdeni ahrâ. „Ofelija" pamasinaja ahtrumu un pazehlàs wajadsigâ augstumâ.

Darks tagad sekoja gaismas plankumam, kursch parahdijàs uz periskopa ekrana, papreeksch neskaidri, bet tad aisween noteiktak rahdidams wahzu brunu kreisera stahwu.

— Pilnâ spehkâ uz preekschu! Pee minas aparata! — Darks rihkoja.

„Ofelija" strauji trauzàs pretim kreiseram. Beidsot bij sasneegts wajadsigais attahlums no kreisera, Darks lika apturet maschinu un dewa sihmi matroscham pee minu aparata.

Azumirkli mine, klusi schkehdama tumschos uhdenus, steidsàs pretim eenaidneeku kugam.

Klusumâ, kas eestahjàs pehz tam, atskaneja breesmigs sprahdsiens, kursch wehstija, ka mine sasnegusi sawu mehrki.

„Ofelijâ" atkal sahka steidsigi ween strahdat: strahdaja matroschi, strahdaja motors un laiwa ahtri trauzàs atpakal un, atkahpusès par weenu kilometri, pazehlàs uhdens wirspusê, lai pahrleezinatos par schahweena panahkumu.

Apbrunojees ar binokli un uskahpis stuhrmana tornî, Darks eeraudsija, kà leeiais juhras milsenis saleezàs uz sahneem un lehni nogrima juhrâ, tomehr diwi ziti kreiseri steidsàs winam palihgâ.

Weens no kreisereem pamanija „Ofeliju" un sahka uz winu schaut ar saweem tahlschahwejeem leelgoboleem, pee tam tuwodamees tai weetai, kur „Ofelija bij pamanita.

Azumirkli aisweh̄ra luhkus un „Ofelija" atkal nosuda sem uhdens.

Bet — schoreis wina nepalika stahwam 20 nehdu dsiluma, kà bij no sahkàs rahditajs. Nesin, kapehz wina turpinaja grimt aisween dsilak.

— Darks tapis samedzigs un metàs pee dsiluma mehrotaja: 150 pehdos!

Darka apsinâ uz azumirkli eegreesàs doma, ka

liks wifas puhles. Protams, ne masak uf scho leelo kauju gatawojas muhsu waroni. Schi zihna broschi weem dos leelus, isschkiroschus panahkumus, kapehz uf to ari ar nepazeetibu gaida. —np—

Sekschsemes.

Wahzu-austreeschu kara spehka teelums pret Kreewiju.

Kara ministrijas oficielais organs „Russkij Inwalid" raksta par wahzu spehkeem sekoschâ kahrtâ:

Muhsu spehku skaitlus mehs nebrihkstam minet, tomehr neweens neschaubisees, ka muhsu spehki eewehrojamâ mehrâ pahrsneedz muhsu pretineeku spehkus. Mums pretim stahw 12 wahzu korpusi; rehkinot pa 35,000 wihru korpusâ, isnahk ap 420,000 karawju, kamehr austreeschu armija kahdu pusi no sawa sastahwa jau saudejusi, tà ka tagad winai atlizees wehl tikai apm. 500,000 wihru. Par abàm kopâ tà tad isnahk ap miljonu wihru ar wahju kawaleriju, stipri samasinatu artileriju un wehl wairak samasinatu pahrtikas un munizijas sastahwu, kas ihpaschi sakams par austreeschu armiju un wahzu Austrumu-Prukschijas kara pulkeem. Kursch gan tizès, ka Kreewija tik masus spehkus westu te eenaidneekam pretim kara lauka? Taisni otrâdi: ari muhsu wisleelakais eenaidneeks neuzmanees noleegt, ka Kreewija, bes miteschanàs atkal un atkal attihstidama jaunus spehkus, eet eenaidneekam pretim ar eewehrojami leelakeem spehkeem, nekà wini spehjuschi sadsiht. Un tas mums dod eespehju, weenâ un tai paschâ laikâ diwàs weetàs rihkotees ar spehku pahrswaru — tikkab pret Krakowu, kà ari pret Karakkautscheem.

Profesora Boduena de-Kurtenè leeta.

Petrograbas uniwersitates profesoru Bodueni-de-Kurtenè kahbas broschuras dehl, kurâ bija runa par autonomiju u. t. t., Petrograbas teesu palata noteesaja uf 2 gadeem zeetokshi. Uf teesleetu ministra wispadewigo preekschlikumu tagad schis sods Wisaugstaki saihsinats lihdz 3 mehnescheem.

Janischke (Kaunas gub.). Slepkawibas un laupischanas te wispahrigi uf deenas kahrtibas. Un eewehrojami tas, ka leelako daku wainigee nekad „naw atrodami". Tagad nu ir zits pristaws — wainigo atrada. — Naktî plkst. 2 no 7. uf 8. septembri kahds leitis R. peeklauwejis pee kahbas nabadsigas meestina bodneezites, kuras wihrs eesaukts karâ, bet pate ta dsihwo ar 4 maseem behrneem. Pasihdama zilweku pehz balss, wina R. eelaidusi naktî weikalâ, schis luhdsees, lai dod ko eepirktees, jo peepeschi radi eebraukuschi. Kamehr bodneeze atgreesusies pehz prezem, R. pakehris swaru bumbu un swehlis tai pa galwu. No apduluma seeweete nokritusi un sahkusi kleegt. Taî brihdî laupitajs pakehris nasi un wahrigi pahrgreesis seeweetei kaklu un rokas, ar kuràm aissargajusies. Uf eedsihwotaju kleedseeneem eeradàs polizija un notikuma weetâ nejauschi atroba usbruzeja seewu. Pee istaujaschanas ta sapinàs wahrdos. Polizija gahja tai lihds uf mahjam un atroda winas wihru, kad tas patlaban masgaja rokas no asinim. Laupitaju pahri aresteja un noweda uf Schauleem tahlak suhtischanai uf Dwinskas kara lauka teesu. „L."

Jekaterinoslawa. Pehz akzises waldes aprehkina, Jekaterinoslawas gubernas eedsihwotaji, neleetodami alkoholu, weenâ paschâ augusta mehnesî eetaupijuschi wairak kà 4 miljonu rbl. Par tik leelu sumu eedsihwotaju labklahjiba wairojusies.

Baltija

Wez Peebalga. Sarkanam Krustam parlabu. 19. oktobrî schejeenes Labdaribas Beedriba sarihko masu konzertu, iswestu no beedribas koreem; programâ weenigi juhsmigàs kara aimu dseesmas. Tad wehl teatris ij „Muhsu sentschi" — pirmais skats, a) Lihgas swehtki, b) tautas sapulzeschanàs uf karu. Bes tam atklahtu wehstuku pahrdoschana ar premijam. Tà ka wiss eenahkums lemts „Sarkanam Krustam" un isrihkojums wisai peewilzigs, tad zerams, ka publika scho wakaru bagatigi apmeklès, lai buhtu kreetns eenahkums schim sahpju rembenoscham mehrkim. Lai wairak rastos eenahkumi, labwehli teek luhgti seedot schi isrihkojuma premijam sawus seedojumus, kurus Labdarib. Beedr. Dahmu Komiteja sanems ar pateizibu. W. Sascha.

Leepaja. Par Leepajas katoku basnizas mahzitaju biskaps Karewitschs eezehlis teologijas magistru Aleksandru Milimasu. Milimass zehlees no Kwedranas draudses Rosijenu aprinki (Kaunas gubernas deenwidos), apmeklejis gimnasiju Walandâ, tad garigo seminaru Kaunâ; kopsch nobeidsis romeeschu-katoku garigo akademiju Petrogradâ. Nobeidsis akademijâ studijas winsch tahs ahrsemês wehl turpinajis diwus gadus. — Wina preekschgahjeju amatâ, mahzitaju Jurgutisu, biskaps Karewitschs eezehlis par Kaunas garigâ seminara profesoru.

No Leepajas apkahrtnes. Seedojumi. Grobinas aprinka ahrsts Dr. Maurinsch seedoja „Sarkanajam Krustam" klimu un eewainotu kareiwju dseedinaschanai 3 proz. no sawas algas pa wisu kara laiku. Ilgu baroneete son Offenberg apnehmàs bes atlihdsibas ahrstet eewainotus kareiwjus, kas tiks usnemti apkopschanâ Ilgu, Kapsehdas, Wirgas un Lihgutu muischàs. Slimu un eewainotu kareiwju ahrsteschanai aissuhtija justizresora zentralkomitejai Leepajas apgabala teesas lozekli un eerehdni 251 rbl. 5 k. un Leepajas teesu pristaws 15 rbl. „K. Dj."

Ahrsemes.

Wahzija un Austrija paleek bes maises.

Labibas isweschanas aisleeguma dehl Rumanijas dselszeka stazijàs aistureti lihds 40,000 wagonu, kuros eelahdets 24 milj. pudu labibas Austrijas un Wahzijas wajadsibam.

Frantschu sprahgstoschàs leelgabalu lodes un wahzu leelgabali.

„Russk. Wedomosti" lihdsstrahdneeks Belorussows telegrafè no Parises:

Awise „Progrès de Lyon" pastahsta par frantschu jauno sprahgstoscho leelgabalu loschu breesmigo darbibu. Frantschi eenehma kahdu pili, kurâ bij eekortelejuschees wahzeeschi. Pirms eenemschanas wini pili apschaudija ar leelgabaleem. Pilî usgahja Wirtemberges saldatu nodaku Saldati atradàs tahdâ stahwoklî, it kà teedsihwakàs darbibas brihdî buhtu peepeschi pahrakmenojuschees. Weeni bij palikuschi kahjàs stahwot, atbalstidamees uf palodsi, mehrkedami uf frantscheem un nospeesdami slinschu gailus. Ziti — palikuschi sehdot pee kahrschu spehles, waj ari smehkedami papirosus. Luhk ofizeeris. Winsch atwehris muti it kà komandedams. Nahwe winu pahrsteiguši tahdâ stahwoklî, kahdâ winsch atradàs komandeschanas brihdî. Wisu sejas kà dsihwas. Ne waibsts naw pahrmainijees. Leekas, it kà schee kaudis neapsinigi buhtu eeelpojuschi nahwi un pamiruschi. Schi aina daudz schaušmigaka, kà uf kaujas lauka, kur atklan eewainoto waidi.

Frantschu ofizeeri sneedz tuwakas sinas par wahzu 42 santimetru kaujas leelgabaleem. Schee leelgabali spehj isdarit neeedomajamus ispostijumus, bet par to atkal rihkoschanàs ar wineem saweenota ar gruhtibam. Pa mitru semi scho leelgabalu pahrweschana loti apgruhtinoschana. Lodes ir leelas un smagi pahrzilajamas. Naw eespehjams tàs aiswest ar wesumeem, ja eenaidneeks dsenàs pakal. Leelgabalu mechanisms loti fareschgits. Ja inscheneeri, kuri rihkojas pee scheem nahwes leelgabaleem, teek eewainoti, tad gruhti uf reisi dabut zitus winu weetâ. Beidsot — schee „mortiri", kuri tik breesmigi leelâ attahkumâ, — naw laitigi tuwumâ.

---

winî tuwojas uhdens slahneem, kur noteek breesmigs speedeens. Schinî brihdî pee wina peestrehja matrosis un ar bahlu, pahrwehrstu seju teiza:

— Kungs, galwenais pumpis azimredsot ir bojajees. Uhdens broschàs telpas pildas ar uhdeni.

— Laischat walâ reserwes pumpjus! — Darks pawehleja.

Bet — bija jau par wehlu: dsiluma mehrotajs rahdija tris simts pehdas.

Un reisê ar to Darks redseja, ka „Ofelijas" stahws sahk saplakt no breesmigà speedeena. Smagi uhdens slahni tagad schkihra laiwas eemihtneekus no dsihwibas un gaismas.

Pehdejà zeriba bij sudusi. Tagad nebij ko domat uf „Ofelijas" glahbschanu.

Un kad schi doma, kà elektrisks dsirksteles, apkrehja wisu neleelo „Ofelijas" komandu, matroschi bahli, bet meerigi, sapulzejàs ap Darku, gaididami no wina pehdejo wahrdu un padomu.

— Waronigee beedri! — Darks dobji teiza. — Mehs ispildijàm sawu peenahkumu pret dsimteni. Wehl atleek ispildit peenahkumu pascheem pret sewi. Angku matroschi nekad naw no nahwes bijuschees. Ari tagad mehs neaptumschosim sawu miruscho beedru peeminu. Man ir rewolwers ar seschàm lodem, — Darks turpinaja. — Pa weenai preeksch katra...

Un winsch pasneedsa eerozi mekarikim, kursch stahweja winam pretim.

Klusumâ, kuru trauzeja weenigi bojà ejoschà kuga brihkschkeeni, wina seenas sapeeschot, atkaneja zits pehz zita seschi schahweeni.

Tad Darks peeleezàs, panehma no rokas rewolweri peektajam beedram.

Winâ wehl bij sestà lode preeksch wina pascha.

Pirms nospeest atsperi, winsch wehl aplaida skatu apkahrt.

Pa eeluhsumeem uhdens ar joni schlahzàs eekschâ „Ofelijâ". Kuga stahws saplaka aisween wairak. Weenigs motors, itin kà negribedams eewehrot ihstenibu, turpinaja wehl strahdat.

Tagad, kur pee wina wairs nebij neweena zilweka, Darks tikai pilnigi sajuta sawu breesmigo stahwokli. Un lihds ar to pamodàs newalda teekume pehz dsihwibas.

— Mabele! — winsch dobji eewaidejàs. — Ja tu sinatu...

Winsch atspeedàs pret seenu.

Norihdeja schahweens. —ts.

God. lasitaju eewehribai!

Ar scho numuru sahkam pasneegt J. Jankawa popularo, dsiki pahrdomato un iswedumâ saistoscho darbu „Kad pusnakts pahri, maskas kriht". Tas ir ihsaks, ar jaunakeem nowehrojumeem un peerahdijuschi tos usskatus, kahdus autors schinî rakstâ isteizis, bet kas no daudzeem sawâ laikâ netika sapratti, waj labaki sakot — ar nodomu pahrprasti. Tagad neapgahschami apstiprinajees, ka sozialisms, schis katras weselìgas saeedribas nejehdsigakais trums, naw isaudsis no muhsu sadsihwes apstahkleem, bet ir eenests no Wahzijas, ar nepahrprotamu noluhku — sagatawot Kreewijâ, un it sewischki Latwijâ, augligu semi pangermanisma zenteeneem. Praktiskâ schi tumschà nodewibas politika tagad peedsihwojusi pilnigu bankrotu, bet winas teoretisko sekumu un sewischki schis politikas barweschs aiskulisu dsihwes un kauschu mukkoschanapanehmeeneem atmaskojumu sneedz ari turpmak pasnedsamais raksts, kura autors ari kahdreis stahwejis tuwakos sakaros ar sche aprakstojamo usskatu peekritejeem un tadehl pilnigi eepasinees ar winu apslehptàm un wahjàm pusem. Kas grib walejàm azim skatitees dsihwê un issargatees no daschadu puspaskolotu seuka un schaubigu politikanu apmulkoschanas panehmeeneem, teem eeteizam ruhpigi sekot un ar apdomu islasit scho pamahzoscho un interesanto apzerejumu. Redakzija.

„Latweeschu Awises“

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 29. sept.

(peefuhtitas lihdſ pulkſt. 6 rihtà).

Kara lauks Franzijà un Belgijà.

Kara Wehſtneſis. Pariſè, 27. septembrî. Ofiziels ſinojums.

Kaujas turpinas apmeerinoſchos apſtahkłos. Neſatotees uſ pretineeka nikneem uſbrukumeem wiſa kaujas linija ir patureta. Daſchàs weetàs kreiſà ſpahrnà, Labaſi, Armantjeru un Kaſelu (pee Belgijas robeſcham) kawalerijas kaujam bij neſakarigs rakſturs. Uſ ſeemełeem no Uaſes frantſcheem bij panahkumi un daſchàs weetàs Senwielas apgabalà wini gahja uſ preekſchu.

Petrogradà, 27. ſept. Wiſi wahzu uſbrukumi 25. un 26. ſept. uſ frantſchu kreiſo ſpahrnu ir atſiſti. Pahrejà frontê naw notikuſchas eewehrojamas pahrmainas.

Kara Wehſtneſis. Pariſè, 27. septembrî. Ofiziels ſinojums. Frantſchu kawalerija ſatikàs ar wahzu kawaleriju uſ deenwidu-reetrumeem no Lilles pilſehtas (pee Belgijas robeſcham). Uſ deenwidu-auſtrumeem un ſeemełeem no Arraſas noteek ſihwjas kaujas. Uſ Maaſas labà kraſta eenaidneeks iſdara niknus uſbrukumus.

Pariſè, 28. ſeptembrî. Awiſes weenbalſigi ziłdina belgeeſchu buhſchibu, kura wineem nahkotnê apſolot pelnitàs kompenſazijas (atmakſu). Teek uſſwehrts, ka Antwerpenei naw preekſch wahzeeſcheem noſihmes kara ſinà, jo peeeju uſ juhru wahzeeſcheem łehdj angłu flote un Holandes neitralitate.

Kara Wehſtneſis. Londonê, 28. ſeptembrî. No Roſendales telegrafê, ka **angłu un belgeeſchu galwenee ſpehki ar łehninu Albertu preekſchgalà laimigi nonahkuſchi Oſtendê** (oſta pee juhras Belgijas dałà, kuru wahzeeſchi wehl naw eenehmuſchi).

Petrogradà, 28. ſeptembrî. Pehz belgeeſchu Petrogradas ſuhtneezibas ſinojuma, Antwerpenes bombardeſchana ar wiſſmagakeem wahzu leelgabaleem eeſahkuſès 14. ſeptembrî un turpinajuſès arahrkahrtigu nikumu. Kad fortu leelakà dała bijuſi apkłuſinata, tad pats zeetokſnis eenemts 27. ſeptembrî, t. i. 14. deenà pehz bombardeſchanas eeſahkſchanas.

Rumanija.

Bukareſtê, 27. ſeptembrî. Łehninſch Karlis wakar nakti jutàs nelabi. Tika atſaukts łehnina ahrſts, kurſch atrada ſtahwokli par nopeetnu. Łehnincene wiſu nakti palika nomodà pee łaułatà brauga gultas. Schodeen notureja ahrkahrtigu miniſtru padomes ſehdi, kurà peedalijàs ari wiſu politiſko partiju wadoni. Nolehma ſaſaukt riht parlamentu. Prinzis Ferdinands nodos tad tautas weetneekeem ſwehreſtu par konſtituziju un tiks iſſłudinats par Rumanijas łehninu, prinzeſe Marija par łehnineeni un prinzis Karlis par troņamantineeku. Iſſłudinàs ari maniſeſtu Rumanijas tautai.

Bukareſtê, 27. ſept. Wiſas rumanu awiſes iſſaka noſchehłoſchanu par łehnina nahwi un iſſakas ar atſinibu par wina 48 gadu ilgo waldiſchanu. Ofiziołà waldibas awiſe raksta, ka łehninſch pehdejos gados bijis labakais diplomats Eiropà. Tagadejais karſch bijis winam gruhti ſajuhtams un pehdejee notikumi eſot wainigi pee wina nelaika nahwes.

Bukareſtê, 28. ſept. Łehninſch nomira ar ſirds treeku, kura zehłàs no kroniſka ſirds plehwes eeſaiſuma. Łhninam nebij moku un lihdſ pehdejam brihſcham winſch ſarunajàs ar łehnineeni. Waldibas uſſaukumà, kuru pnrakſtijuſchi wiſi miniſtri, rumani teek uſaizinati pulzetees ap jauno waldneeku.

Bukareſtê, 28. ſept. Teeſleetu miniſtrs Antoneſku faſtahdija protokolu par łehnina nahwi un pehz tam pehz teſtamentes nolaſiſchanas eeſneegt teeſai. Łehnina iſdſiſuſchàs meeſas pagaidam ir iſliktas apkatiſchanai Peleſas pilł; pirmdeen tàs wedìs uſ Bukareſti. Apbediſchana notiks wehlak wehſturiſkà rumanu klosterî Kurtejs-Argeſchà.

Bukareſtê, 28. ſept. Surnigà parlamenta ſehdê notika kronprintſcha **Ferdinanda iſſłudinaſchana par łehninu.** Klaht bij łehnineene Marija ar łehnina dimeni, miniſtei, deputati, ſenatori un diplomatiſkais korpuſs.

Wahzija mobiliſejuſi wiſus wihreeſchus, kas ſpehj neſt eerotſchus.

Petrogradà, 28. ſept. Wahzu armiju ſaudejumus papilbina ar ſawalneekeem un pirmàs ſchkiras ſemes ſargu (landwehr un landſchturm) reſerwem. Wajabſiba pehz armiju papilbinaſchanas ir tik leela, ka daudſ apgabalos **eeſaukti karà wiſi wihreeſchi un gluſchi atzeltas wiſas ſchkiras.**

Angłu waldibas eeſkati par karu.

Nukeſtłà, 28. ſept. Lords Haldens paſkaidroja, ka wahzu tautas leelàs ihpaſchibas ſabojatas no wahzu kara weſchanas weida. Leelbritanija brihſak eeſchot ar godu bojà, nekà peelaidiſchot, ka Wahzija peeſawinàs Belgiju un Holandi, ſatreez Franziju un ſakauj Kreewiju. Bet galu galà, teiza miniſtrs, mehs uſwareſim, ja turpinaſim karu arangłu neatlaidigo energiju. Meera noteikumi, kuri no mums un muhſu ſabeedroteem kopigi iſſirahdats, praſa wahzu militariſma gara iſnihzinaſchanu, ka lai muhſu paaudſe no lihdſiga terora (ſpaibeem) buhtu ſwabada.

Japanu tuwoſchanàs Kreewijai.

Tokijà, 28. ſeptembrî. Uſ barona Huto preekſchlikumu organiſeta naudas wahkſchana kreewu eewainoteem par labu. Awiſe „Tappu“ iſſakas, ka Korejas eenemſchana nowehrſuſi ſaduršmes eemeſlus ſtarp Japanu un Kreewiju wismaſ uſ 30 gadeem. Awiſe domà, ka tagadejee notikumi meizinaſchot kreewu-japanu ſabeedribas noſlehgſchanu.

Uſ juhras.

Petrograda, 27. ſept. No Italija ſino, ka diwi auſtreeſchu brunu kugi mehginajuſchi iſłauſtees juhrà un teem pakal dſinuſchees frantſchu kara kugi. Ir pamats domat, ka weenu auſtreeſchu kugi ſaſpirdſinajuſi frantſchu mine.

Petrograds, 27. ſept. Uſ Rumanijas dſelſszełeem aptureti 54 wahzu wagoni, kuri ar kara mantam tika ſuhtiti uſ deenwideem.

Tambowà, 28. ſept. Sche atweda 470 ſaguhſtitus wahzeeſchus un auſtreeſchus. Wiſi eewainotee wahzeeſchi ſaguhſtiti kauſàs pee Auguſtowas.

Urmijà, 28. ſept. Jau otru deenu noteek ſaduršmes Umijas rajonà ar kurbeem un bidajeem. Sewiſchki ſtipra ſchauſchanàs bij pee Awdagas, 5 werſtes no pilſehtas. Atzjſts uſbrukums bondſi. Pilſehtà wehl meers. Neſatotees uſ leeleem ſaudejumeem, eenaidneeks, ſidaju wadibà, mehgina eelauſtees pilſehtà. Panika Salmaſà rimuſi apſtahjàs kriſtigo aiſzełoſchana.

Romà, 28. ſeptembrî. Łehninſch peenehma kara miniſtra atkahpſchanos no amata. Miniſtru padome peenehma jaunà kara miniſtra preekſchlikumu par 55 miljonu liru atwehleſchanu armijas wajadſibam.

Waſchingtonà, 28. ſept. Walſts ſekretars noſauz par nepareiſàm ſinas, ka Sabeedrotàs Walſtis nodomajuſchas uſſtahtees ar jauneem ſtarpneezibas preekſchlikumeem ſtarp karojoſchàm walſtim.

Daſchadas ſinas.

Labo ſaldatiņ, waj mehs waretu tew norakſtit wehſtuli?

„Riſchſk. Miſk.“ atſtahſta ſchahdu ſtatu, kas nowehrots pagahjuſcho treſchdeen kareiwjus Rigà eewedot:

Diwas gimnaſiſtes ar ſihmułeem un papiru rokà peeeet pee neſtuwem, kur guł eewainotais. Noteek ſchahda ſaruna: „Labo ſaldatiņ, waj mehs waretu tew norakſtit wehſtuli uſ dſimteni.“ — „Paldees, mihłàs, es pats kaut kà mehginaſchu norakſtit.“ — „Waj juhs protat?“ — „Ja, drukſu gimnaſijà mahzijos, kad eeſtahjos uniwerſitatê.“

Gimnaſiſtes apmulſuſchas ateet noſt, lai dotos pee zitàm neſtuwem. Iſrahdijàs, ka eewainotais ir ſtudents-brihwprahtigais.

„Dum-dum“ łodes. Tagadejàs kara ſinàs łoti beeſchi teek minetas „dum-dum“ łodes, kuras tà wahzeeſchi, kà auſtreeſchi leetojot kaujas laikos, łaut gan ſcha ſchauſmigà nahwes eerotſcha leetoſchana zeeſchi noleegta no ſtarptautiſkàm konferenzem.

Scho aiſleegumu paraſtijuſchas — lihdſ ar zitàm ziwiliſetàm walſtim — ari Wahzija un Auſtro-Ungarija, bet, kà tagad redſams, tàs pawiſam neeewehro ſcho lihgumu, kà daudſ zitus łamlihdſigus, tahdà kahrtà beigdigi łauſdamas ſawu goda wahrdu.

Bet kahdas tad nu ihſti ir ſchis łodes?

„Dum-dum“ łodes atſchkiras no paraſtajàm tikai ar to, ka winas maſleet eebojatas. Tahdus bojajumus paraſti iſdara ar ſahgiſchu waj eerobotu naſchu palihdſibu.

No ſcha, azimredſot, neezigà apſtahkła iſzełas milſigas ſekas. „Zilwełkmihleſtibas“ dehł tagad wiſàs armijàs eeweſtas flintes, no kuram eeſpehjams ſchaut tikai ar teewàm eegarenàm łodem. Tahda łode ſaſtahw no tehrauda waj, kas wehl beeſchak, nikeła iſchaułas, kura pildita ar ſwinu.

Pateizotees noaſinatam galam, ar leelu ſpehku no flintes ſtobra iſſpeeſta łode lido łoti ahtri un tahłu. Kerdama zilweku, wina tam iſurbjas zauri kà adata. Pat kauli leelako teeſu paleek nebragati. Pee tam wehl japeeſihmê, ka ahrkahrtigà ahtrumà pa gaiſu ſkreedama łode ſakarſt un it kà notihras no wiſeem netihrumeem un baziłeem, kas waretu rabit meeſà eekaiſumu.

Tahdas bruhzes ſadſihſt ſamehrà łoti ahtri, ja tik naw eewainotas płauſchas, ſarnas un ziti eełſcheji wahrigi organi.

Bet no „dum-dum“ łodem iſzełas pawiſam zitadi eewainojumi. Meeſà eeurbdamàs winas płihſt un ſtrambas ſchkełas uſ wiſàm puſem, radidams ſchauſmigus puſchumus: tanì weetà, kur łode zaurſkreedama iſeet no kermeņa, wina iſplehſch duhres łeelu zaurumu, kurà kauli, dſihſłas, muſkuli, aſinis — ſajaukti ſarkanà beſweida maſà.

Ja tahda łode ker, peem., galwu, wiſs galwas kauſs ſaſchkihſt... Ja — wehderu, waj kruhtis, tad nahwe neiſbehgama, jo „dum-dum“ łodes galigi iſpoſta wiſas zilweka eełſchas.

Wrigeeſchu ſapeeru waroņiba. „Muhſu ſpehkeem atkahpjotees no Suaſonas,“ ſtahſta łahds frantſchu awiſchneeks, „bij jauſſpridſina tilts, tatſchu ſcho darbu ławeja wahzu kahjneeku pulku flinſchu un loſchmeteju ugunis. Tad gruhto uſdewumu apnehmàs iſpildit belgeeſchu ſapeeri. Wineem ari pateeſi iſdewàs ſem tilta palikt peeteekoſchu wairumu ſpridſinams weelu, tikai winus wiſus apſchahwa, pirms łahdam buhtu laimejees aiſdedſinat weelu ugunswadu (t. i. Birforda auklu). Tad uſ tiltu dewàs otrs ſapeeru pulzinſch, weikli ſagdamees uſ preekſchu gar waņa malu. Mehs dreboſchàm ſirdim gaidijam, kas notiks tahłak. Te waņa malà parahdijàs weens ſapeers un ſaliihzis, aſcheem ſoleem zilpoja uſ tiltu; ſcho eenaidneeka łode noſteepa gar ſemi puſzełà. Winam ſekoja otrs — un atkal neaiſſneedſa mehrki; pehz tam iſſkrehja treſchais, zeturtais, peektais, bet wahzi winus wiſus apſchahwa. Beidſot diwpadſmitajam ſapeeram iſdewàs aiſſkreet lihdſ tiltam un aiſdegt ſpirdſinamo weelu. Pehz łahdàm ſekundem atſkaneja ſprahdſeens un tilts lihdſ ar wiſu „laimigo“ ſapeeru uſſkrehja gaiſà... Wahzeem zełſch bija nogreeſts.“

Sarunà ar ſaldatu. Strehlneeks, eewainots pee Soldawas; iſſchauts zaur roku; iſturas jautri; ſmejas. „Winſch muhs peeminès!“ runà ſaldatinſch, „ſadewàm winam piparus. Wiltigs winſch, bet ari mehs neeſam mułki. Nekreetnełis, mahnija muhs ar baltu karogu. Uſwełk baltu karogu, mehs ejam pee wina, bet winſch iſ loſchu metejeem un ſahł tik behrî... Un ſaweju jau deeſgan, kà runà, bet wehl te ari ar wineem jawaſajas! Ko tu darifi, muhſeji jau tahdi ir!“ Pateeſi, wakar Petrogradà atweda tſcheirus eewainotus wahzeeſchus. Wiſur par wineem tàpat ruhpejàs, kà par muhſejeem. „Diwas deenas es ſaguleju meſchà, kuru winſch bombardeja,“ runà ſaldatinſch tahłak, „rahpus iſłihdu... Paldees Deewam, uſduhros uſ kaſakeem. Iſglahba mani. Iſtłihdàm pa meſchu, atraba muhſejus ſeptindeſmit zilwekus... Pehz atbraukuſcho wahrdeem, leelu łomu ſpehłejot gaiſa kugi.

J—s.

Riga.

Baltijas domenu waldes preekschneeks tagad no zitureenes Rigâ eebraukuschos peenem katru darba deenu no pulksten pus 12 lihdſ weenam deenâ.
J. K.

Ar tagadejo mobilisaziju no „Prowodnika" strahdneekeem un eerehdneem eesaukta leela daka kara deenestâ, daschâs nodalâs pat puse no wiseem strahdneekeem. Ari daudſ meistaru aiseet, tà ka darbi fabrikâ redſami samazinaſees.

Rigas-Orlas dſelſszeła waldei peesuhtits dſelſszeku wirswaldes preekſchneeka, insch. Borisowa zirkulars, kurâ aisrahdits uſ nowehrojumu, ka daschi dſelſszeku eerehdni, neisnemot ari augſtakos, klaji publikas azis israhdot no ſawas puſes uſ daschadam gubernam iſſuhtameem Wahzijas un Austrijas pawalſtneekeem pahrak leelu uſmanibu un aiſgahdibu, daschkohrt pat par apgruhtinajumu kreewu pasaſcheereem. Schahdu iſtureſchanos zeku ministrs atſihſt par nepeelaiſchamu un behdigu parahdibu, kas nesaſkan ar pateesu patriotiſmu, kahds jaſajuht katram Kreewijas deenaſta iſpildituajam. Zirkularâ uſdots gahdat par ſchîs behdigâs parahdibas nowehrſchanu. p.

Ar lipigâm ſlimibam ſaſirga no 14.—20 septembrim: ar plankumu tihfu 1 (nedeku agrak 0), wehdera tihfu 12 (0), aſinsſehrgu 27 (71), ſcharlaku 42 (40), maſalam 2 (6), difteriti 10 (6) un bakam 0 (1). p.

Peedſimuſchi ſchagada julijâ 1050 dſihwi behrni jeb 536 puiſeni un 514 meitenes, bet miruſchi 1036 zilweki jeb 556 wihreeſchi un 480 ſeeweetes Tà eedſihwot ju ſkaits dabiſki wairojees par 14 dwehſelem. p.

Dſelſszeku ſinas. Wafaras kaſes ſtazijâ „Riga I.", kurâs iſdewa biletes III. klaſes paſaſcheereem uſ wiſam ſtazijam lihdſ Kruſtpilij un pa Seemeļu-Krewinu dſelſszeku — lihdſ Zehſim, patlaban ſlehgtas un biletes uſ ſchim ſtazijam dabujamas tikai paſtahwigâs kaſês, ſtazijas uſgaidamâs telpâs.

Darbu pahrtraukſchana Kreewu-Baltijas wagonu fabrikâ, zerams, nenotiks, jo ſagaida ap 200.000 pudu akmenogļu no Donas raktuwem. p.

Rigas bahrddſinu meiſtari, nolehmuſchi pee winu zunftes peederigus lozekłus ſuhtit pehz kahrtas uſ lazaretem eewainoteem kareiwjeem apgreeſt matus un noſkuht bahrdas parwelti. p.

Jannas lazaretes eewainoteem kareiwjeem. Ar generała Daniłowa energiſku rihzibu tuhlin atrada telpas lazaretu eerihkoſchanai. Par lazaretem eerihkoti wehl: Strehlneeku dahrſs, Wahzu Amatneeku Beedribas telpas, Wingroſchanas ſahle, leelâ un maſâ Gilde, ſlehgtâ wahzu fereina Hollandera un Alberta ſkolu telpas. Par lazareti eerihkotas ari Irkutſkas huſaru pulka kazarmes.

Lazareti eewainoteem kareiwjeem eerihkos ari nupat pabeigtâs jaunbuhwetâs ſkolas telpâs, Bruzineeku eelâ Nr. 22; nams ir trihs ſtahwu, ar glihtâm telpam un klahteſoſchu plaſchu dahrſu ar weſeligu gaiſu. Tâpat ari apſkatitas telpas Arkadijas dahrſâ, Tornkalnâ, abi Wehrmana dahrſi un daudſ zitas peemehrotas weetas.

Wahzu pilſehtas teatra nams, kurſch, kà ſinams, no pilſehtas iſihrets Leelajai Gildei preekſch teatra iſrahdem, tagad no Leelâs Mildes ſchaî ſeſonâ atdots Keiſariſkai Kreewu Muſikas Beedribai preekſch winas iſrihkojumeem, tadehł ka kara dehł ſchaî ſeſonâ nebijis eeſpehjams tur ſarihkot wahzu teatra iſrahdes. — Par to tika ſinots Leelâs Gildes ſapulzê zeturtdeenas wakarâ.

Apzeetinati atkal wairaki Wahzijas un Austro-Ungarijas pawalſtneeki, to ſtarpa ari Wehrmana parka pahrwaldneeks. Winus iſſuhtis uſ Wjatkas gubernu. Zentralzeetumâ ir jau atkal wairak par 50 iſſuhtamo. p.

Otrâ Rigas Galdneeku ſabeedriba ari dahwajuſi kara wajadſibam 100 rbł, no teem 50 rbł. eemakſadama Sarkanam Kruſtam un 50 rbł. pee „Dſ. W." redakſijâ wahktâ kapitala. p.

Ar atwefelojuſcheem kareiwjeem ſchoriht aiſbrauza jau otrais wilzeens uſ Mâskawu. Wini wehl naw pilnigi weſeli; winus eeweetos ſanatorijâ. Jhpaſchâ zeetumneeku wagonâ aiſweda ari trihs Wahzijas pawalſtneekus-ſpeegus. p.

Semes ſargu eeſaukſchana Rigâ noriſinajâs wiſai dſihwi. Slimu gandrihſ nemaſ nebij, tas ir, neweens negribeja tahds buht. Bet ja ari atgadijâs kahds, kas zereja ar ſlimibu tikt zauri, to ſanehma beedru ſobgalibas. Sajuhſma uſ karu leela un gara ſtahwoklis pazilats. Wiſi trauktin trauzas tikt drihſak kaujas laukâ ſtahtees tur waronu rindâs. „Neſ tas karſch taiſchu jabeidſ!" — dſirdeja te weenu, te otru ſakam. — Wiſi apinas ſawa leelâ uſdewuma nopeetnibu un grib buht ta zeenigi. Dſertumes zeet un — eeſturbuſchu nekur neredſ. Bet, bomajams, netik ween aiſleegums attur laudis no dſerſchanas, bet ari apſina par nopeetno brihdi, ko paſchlaik pahrdſihwo tà muhſu tehwija, kà ari muhſu dſimtene.
—n—

Lopbaribas zena zehluſes. Maſkâ Karka tirgû: ahbolinſch un timotinſch 700—800 un ſeens 500—725 kap. birkaws, bet ſalmu naw. Zentralâ pretſchu ſtazijâ maſſâ: ahbolinſch un timotinſch 750—800, ſeens 650—750 un garkuhlu ſalmi 400—500 kap. birkaws. p.

Jelgawa.

Karâ krituſcho peederigeem nolemts iſmakſat krituſchu algas treſcho daļu no walſts kaſes, ſahkot no krituſchâ nahwes deenas lihdſ tam laikam, kad buhs noteikta kahrteja penſija.

Par weenreiſejo telefonu nodokli 10 r. leelumâ „W. W." ſino, ka terminſch nodokla nemſchanai wehl naw nolikts. Schis terminſch tiks abonenteem laikâ paſinots. Nodokla nesamakſaſchanas gadijumos rihkoſees lihdſigi, kà pee dſihwokku nodokku nesamakſaſchanas. Par waldibas eeſtahſchu teleſoneem nodoklis laikam nebuhſchot jamakſâ, zaur ko Petrogradâ ween no pamiſam 53,000 teleſoneem 17,500 aparati paleek brihwi no nodokkeem. — Jelgawâ, kà ſinams, ir ap 2000 telefona aparati. Nodoklis jamakſâ ik no aparata, weenalga zik kahdai perſonai waj eeſtahdei aparatu ir.

Jelgawas Lauksaimneezibas Beedribas Krahj-Aiſdewu Sabeedribas 3 klaſigâ pirmmahzibas ſkolâ ſeemas ſkoleneem mahzibas ſahkſees 15. oktobri. Skolas nauda 5 rbł. Jaunus ſkolenus war peeteikt ikdeenas no pllſt. 12—2 deenâ Skolas telpâs, Katolu eelâ Nr. 44.

Schdſiba. Atſlehdſneeks Swirbulis no Kalwes ſchoſejas Nr. 2 ſinoja 25. ſeptembri policijai, ka wina darbnizâ iſdarita daſchadu maſchinu daļu ſahdſiba par apm. 50 rbł. Sahdſiba iſdarita doſchados laikos. Par wainigeem uſdewa ſawus bijuſchos mahzekłus Jani Tſchernowſki un Nikolaju Samu, kuri tagad dſihwojot Rigâ. Wiſas noſogtâs maſchinu daļas policija atrada pee Sama mahtes un aidewa tâs winu ihpaſchneekeem, bet wainigos ſauz pee atbildibas.

— Jahna eelâ Nr. 4 dſihwojoſchai Antihjei S. iſſagti 19. ſeptembri iſ neaiſſlehgta dſihwokła pa winas prombuhſchanas laiku 2 ſelta gredſeni 3 rbł. 50 kap. wehrtibâ.

Atbildigais redaktors: **A. Purinsch.**

Iſdeweja: **Sabeedriba „Latweeschu Awises".**

Flenzburg paspihmaerca. Marans 29. ceni. 1914.

Dr. Jurewitschs,
Jelgawâ, Katolu eelâ 38.
Nunas ſt.: no 9—11 un no 3—4.
Telefons 930. (638)

Paſudis ſtrgs.
bruhwſirms, naktî no 23. uſ 24. ſeptembri. Zeen atradeju luhdſ nodot Smilgatnu mahjâs, Saleneeku pag. (651-2)

Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 4
ceļu otsleḑatâs
pajumtes (jumtes)
ſ pasha auto-mech. fabrikas
ſen noſtrukuſas

„Gotthard"
Karſ zim: taka laikus pa 25 gadam, ka ari Berlines 100 gad. ir labu pazuhdſtu zatrâ tapuſi ar „Berlinja" ir gluſchi atſpiedſ ſtrgli.
Smalkaja radotâ **Pulla** maksa 51 kap., 1/2 maksa 26 kap.
Rostina ſpetalubata „Typen Zwaka" eeſpaidejohjoma labaku Vanſrok eſias matu? peeſaſtites ſortes par labuma mazam.
NB. Atſalpahdzinajeem wiſlabâkâ eeprihſchanas weetâ.
Pakuns no 16 kap.

Malkas,
materialu un ſchagaru meſchs maſakeem gabaleem tiks **wairakſolischaa pahrdots 11. oktobri** 1914. g., pulkſt. 9 no rihta, pee **Skurſtenmuiſchas Straſdu meſcha ſarga.** (641)

Leel-Jelgawas Krahſchanas un Aiſdoſchanas kaſe
Jelgawâ, Katolu eelâ 44, Jelgawas Lauksaimn. beedr. namâ.
Kantors atwehrts katru deenu no pulkſten 10—3 deenâ. Waldes ſehdes noteek kahrtigi katru treſchdeenu un beſ tam katru nedeku walde wehl notura rihzibas ſehdi.
Kaſes bilanze 31. aug. 1914. g.

Aktiwi:		Paſiwâ:	
Aiſdewumi pret galwojumeem	377,876 06	Beedru balas	7,242 51
„ „ nekuſtam ihp.	334 528 01	Noguldijumi	1,142,944 10
„ „ wehrtspapireem	387,115 —	Diwidende	211 94
Noguldijumu rentes	6,502 70	Aiſdewumu rentes	54,977 51
Kantora konts	3,094 53	Reſerwes kapitals	5,999 08
Inwentars	1,790 41	Aiſdewumu reſerwes kapit.	2,790 91
Wehrtspapiri	69,806 17		
Kaſes konts un zitu kred.-eſt. k.	19,746 06		
Daſchadi konti	12,867 11		
	1,214,166 05		1,214,166 05

Kaſe maksâ par noguldijumeem 6½ proz. gadâ, ſkaitot no noguldiſchonas deenas. Par aiſd. nem 7—9 proz. Rakſtu naudas nekahdas nenem. (645-6)

Krahj-Aiſdewu Kaſe
pee A. Draudſin gimn. ſl. pal. beedr.
Elisabetes eelâ Nr. 67, Rigâ. (368)
Telefons 75-84.

Skaidra nauda ermakſats droſchibas kapitals	18323 rbł.	38 kap.
Skaidra nauda kaſê un uſ tekoſchu rehkinu	12025 „	46 „
Beedru garantêtais droſchibas kapitals	183233 „	80 „
Noguldits uſ 1. maiju 1914. g.	84762 „	38 „
Bilanze uſ 1. maiju 1914. g.	106571 „	84 „
Apgroſits 1913. g.	397746 „	28 „

Darba laiks no 10—2.

Jelgawas Lauksaimneezibas Beedribas Krahj-Aiſdewu Sabeedribas 3 kl. pirmmahzib. ſkolâ
ſeemas ſkoleneem mahzibas ſahkſees
15. oktobri.
Skolas nauda 5 rbł. Jaunus ſkolenus war peeteikt ikdeenas no pulkſt. 12—2 ſkolas telpâs, Katolu eelâ 44. (639)

Daudſ laudis ſchakli eet un ſteen,
Teem meera naw ne zaktî;
Teem ihſi paeet katra deen'
Tee dſihwe rit uſ ſakti...
Kurp wini ſteidſas ta arween?
Kas wineem galwâs tà nu leen?
Tur mums tik janoſten:
Kur ween tik dſilak eeſtatees,
Zem preekſchu ſlahdâs ſas,
Kas ſen jau zitur ſheidſees,
Pee mums patlaban eewadas
Par ſemeſku es ſemedu,
Kas labakais ir latſchu,
Ko radîs ſagadîn tas ween,
Kas dahbu netiz klatſchu.
Daudſ ſlaitâs modes ſaugas mums
Pahr aufu galeem ſadſirdet,
Bet maſkâ iſlectot, kas Jums
Tik Parizê un Wiennê ar
Bij tuhlit latta ſdarams.
Par ſchito teesu luhk,
Brandts reiſi nitni eeſlatâs,
Baſaru ſem atwehrdams,
Kur drehbes ſtipras, labas dod.
Un modes ſaungkas tik rod.
Kas laites gan nu mums,
Ja ſchahds ir eegumums!?
Kas gan ſchos preekus war mums leegt
Pee wina eepirkſees un tam par ſlawu kleegt?

„Rigas Baſaru",
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 12, Katrinas eelas ſtuhri

Drukats Grahmatu Eksport. Beedribas drukatawâ, Jelgawâ.

Печатать разрѣшается полицією.